

PROGRAM WARSZTATÓW SZACHOWYCH „SKOCZKI”

Prowadząca: Monika Falkowska

Bystrzyca Dolna 2018/2019

I ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program „Skoczki” jest wyrazem zainteresowania i troski o dziecko, rozwój jego zdolności oraz jednym z wielu zadań przedszkola, które opowiada się za wszechstronnym rozwojem każdego dziecka, dzięki czemu kształtuje on swoją osobowość i zwiększa szanse powodzenia w przedszkolu, grupie rówieśniczej jak i w życiu. Sposobem wspomagania wszechstronnego rozwoju dziecka jest wzbudzenie zainteresowania grą w szachy już w wieku przedszkolnym. Kontakt z szachami – zarówno z pozycji gracza jak i odbiorcy rozwija u dziecka logiczne myślenie, pracę w zespole, radzenie w sytuacjach pokonanego jak również zdrową rywalizację. Pomaga w odkrywaniu swojego „Ja”. Wszystko to jest dla dziecka nowe i ciekawe, działa na zmysły, kształtuje percepcję wzrokową i wyobraźnię, wywołuje przeżycia będące źródłem radości i dobrego samopoczucia. Realizacja tego programu przyczyni się do rozwoju zdolności i predyspozycji dziecka, a także przeżywania przez niego szczęścia i radości podczas gry w szachy.

II OPIS PROGRAMU

Dzieci z oddziałów II - „Biedronki” oraz III - „Pszczółki”, podczas dodatkowych zajęć rozwijających z gry w szachy, będą nabywać umiejętności gry strategicznej opartej na ściśle określonych zasadach. Udział dzieci w programie pozwoli na utrwalenie poznawanych treści, umożliwi poszerzenie doświadczeń związanych z różnymi technikami gry w szachy, rozwinięciu umiejętności współpracy w grupie oraz rozbudzi wiarę w siebie i własne możliwości. Zapewni dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych. Zajęcia będą się odbywały raz w tygodniu, począwszy od października 2018 roku, do czerwca 2019 roku. Program będzie realizowany w ramach zajęć dodatkowych – kółka szachowego dla dzieci 5-6 letnich z grupy II i III w wymiarze 30 minut tygodniowo (co drugi tydzień – zmiana popołudniowa nauczyciela prowadzącego).

III CELE PROGRAMU

Cel ogólny:

- głównym celem tego programu jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka w zakresie: rozbudzania zaciekawienia dzieci grą w szachy oraz poznania i wyrażania siebie podczas spotkań szachowych.

Cele szczegółowe:

- **rozwijanie wyobraźni i inteligencji,**
 - rozwijanie logicznego myślenia,
 - rozwijanie zdolności do działania w zespole i osiągania zamierzonego celu,
 - wyrabianie poczucia ładu, porządku i estetyki,
 - kształtowanie percepcji wzrokowej,
 - oddziaływanie na zmysły,
 - poczucie własnej wartości,
 - poznawanie i bogacenie słownika terminów szachowych,

Małe Bystrzaki - równe szanse przedszkolaków w Gminie Świdnica

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nr projektu RPDS.10.01.04-02-0014/17

- umiejętność koordynowania ze sobą ruchów,
- posługiwanie się symbolami szachowymi w celu pokonania bariery językowej,
- czerpanie radości i zadowolenia grą w szachy.

IV SPODZIEWANE EFEKTY

Dziecko:

- zainteresuje się grą w szachy,
- wzbogaci wiedzę na temat szachów,
- będzie używało i stosowało terminologię szachową,
- będzie posługiwało się słownikiem szachisty,
- pozna zasady i reguły gry w szachy oraz będzie je przestrzegać,
- opanuje zasady wykonywania ruchów poszczególnych bierek,
- gra z rywalem na tym samym poziomie zaawansowania,
- określa i nazywa poszczególne figury szachowe,
- stara się poprawnie ustawić bierki na szachownicy,
- poprawnie określa wygląd zewnętrzny danej figury lub pionów,
- potrafi oznaczyć bierki wielkimi literami w zapisie i nazwie,
- zna wartość punktową wszystkich pionów i bierek,
- potrafi powiedzieć z ilu części składa się gra w szachy oraz, w której części on sam się znajduje, gdy gra,
- stosuje zapis partii szachowych w celu omówienia poszczególnych ruchów – analiza,
- stara się stosować dodatkowe skróty, aby oznaczyć bicie, roszady, szachowanie, pata itp.,
- stosuje zasady gry „fair play”.

V PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Metody:

- oglądowe (pokaz, obserwacja),
- słowne (rozmowy, objaśnienia, instrukcje),
- aktywizujące (burza mózgów, dyskusja),
- czynne (samodzielne doświadczenia, zadania stawiane do wykonania).

Program będzie realizowany poprzez ćwiczenia praktyczne w celu zaangażowania dzieci do gry w szachy. Dzieci będą poznawały podstawowe zasady gry w szachy oraz nabywały umiejętność rozgrywania prostych partii szachowych poprzez: rozwiązywanie zadań (w tym łamigłówek, zagadek) szachowych, stworzenie słowniczka terminów szachowych, demonstracje i objaśnienia nauczyciela oraz krótkie filmiki instruktażowe dla najmłodszych. Dzięki tym narzędziom dzieci zagłębią się w świat szachów, będą kształtować umiejętność logicznego myślenia, rozwiązywania problemów oraz gry partnerskiej. Dodatkowo dzieci nabędą umiejętność zdrowej rywalizacji, gry „fair play” oraz umiejętność radzenia sobie z przegraną w grze.

Formy:

- indywidualna,
- zespołowa.

Małe Bystrzaki - równe szanse przedszkolaków w Gminie Świdnica

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nr projektu RPDS.10.01.04-02-0014/17

VI PROPONOWANY HARMONOGRAM PROGRAMU GRY W SZACHY

1. PAŹDZIERNIK

- Rekrutacja dzieci do sekcji szachów / 5-6 latki/.
- Zgoda rodziców na udział dzieci w sytuacjach edukacyjnych - gra w szachy .
- Historia i pochodzenie gry w szachy.
- Demonstracja przyniesionych szachów przez dzieci.
- Szachownica./Pomoc rodziców przy wykonaniu szachownicy/.
- Samodzielne wykonanie szachownicy.
- Utrwalamy wiadomości.

2. LISTOPAD

- Poznajemy poszczególne bierki /zapoznajemy się z wyglądem zewnętrznym/ opisujemy.
 - Utrwalamy nazwy bierek.
 - Uczymy się ustawiać bierki na szachownicy na prawidłowych miejscach.
 - Zabawy na szachownicy z bierkami.
 - Utrwalamy nasze wiadomości.

3. GRUDZIĘŃ

- Zapoznajemy się z rolami bierek na szachownicy oraz ruchami jakie wykonują.
- Sprawdzamy nasze wiadomości z poprzedniego spotkania.
- Dowolnie kolorujemy wybrane bierki.

4. STYCZEŃ

- Poznajemy reguły gry i rodzaje ruchów /pionów i bierek/.
- Organizujemy słowniczek szachisty. Co należy zapamiętać.
- Utrwalamy poznaną wiedzę.
- Sprawdzamy nasze wiadomości za pierwsze półrocze. Konkurs.

5. LUTY

- Poznajemy co to jest roszada. Jej rodzaje.
- Kiedy, i w jaki sposób wykonujemy bicie na szachownicy.
- Utrwalamy i powtarzamy zdobyte wiadomości z poprzednich sytuacji edukacyjnych gry w szachy.

6. MARZEC

- Szach - kiedy i komu.
- Co to jest mat i kiedy go zastosować .
- Pat czyli remis.

Małe Bystrzaki - równe szanse przedszkolaków w Gminie Świdnica

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nr projektu RPDS.10.01.04-02-0014/17

- Utrwalamy wiedzę.

7. KWIECIEŃ

- Atak i obrona.
- Poznajemy punktacje poszczególnych bierek.
- Rozpoczęcie partii.
- Poznajemy różnego rodzaju partie otwarcia gry w szachy.
- Ćwiczenia. Wielokrotne powtórzenia.

8. MAJ

- Utrwalamy poznane już wiadomości i stosujemy je w praktycznym działaniu,
- Zapoznajemy się z przykładami debiutów otwartych.
- Zapoznajemy się z przykładami debiutów półotwartych.
- Gra środkowa.
- Gra końcowa.

9. CZERWIEC

- Zapis partii szachowej.
- Utrwalenie materiału z gry w szachy - zadania.
- Zorganizowanie dla dzieci turnieju szachowego na terenie placówki.

VII EWALUACJA

Mam nadzieję , iż powyższy program pomoże dzieciom w prosty, zrozumiały i zabawny sposób poznać strategię gry planszowej, pozwoli również omówić ruchy figur , a także zaznajomi z taktyką gry w szachy. Dodatkowo, pomoże rozwinąć umiejętności dziecka pobudzając jego wyobraźnię - ćwicząc pamięć i ucząc logicznego myślenia. A dzięki praktycznym zadaniom mali gracze staną się świetnymi szachistami.

Ewaluacja programu odbędzie się poprzez:

- analizę pracy i aktywności dzieci,
- obserwację nabytych umiejętności w toku prowadzonych zajęć,
- ankietę dla rodziców,
- fotorelację na stronie internetowej przedszkola.

W czerwcu 2019 roku przeprowadzona zostanie ankieta wśród rodziców. Ewaluacja działań dzieci w ramach realizacji programu będzie miała na celu dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat przystępności i efektywności prowadzonych zajęć oraz o stopniu zainteresowania dzieci grą w szachy.